

חלפון עם הרוח

יועץ הסתרים לשעבר של ראשי

הממשלה מנתח ומבקר את מהלכיו

המדיניים וצופה לעתידו הפוליטי

המעשה שעשה ראש הממשלה המפד"ל יצחק רבין, בכך שזרק את שריו שלה, הוא מעשה טיפשי במישור הפוליטי, שעוד לא נתקלתי בדומה לו מאז שאני עוסק בפוליטיקה. זהו מהלך לטווח קצר מאד. שלושה ימים אחרי שנעשה, כבר הסתיימה האפקטיביות שלו, ואם הוא נועד למנוע משמעות פרס להיות מועמד מיפולגת העבודה לראשות הממשלה, כפי שמנסים להציג זאת, נדמה לי שהוא השיג את ההיפך — הוא רק הגיביר את סיכוייו של פרס להיות מועמד המיפולגה בבחירות הבאות. אני יכול להבין איך עשה רבין את המהלך המטופש הזה. מה שברור לי הוא, שאם אני הייתי ממשיך להיות לידו, הוא לא היה עושה מהלך כזה. בדיקו כפי שנמר

שוב על כך שהוא יצטרך אותם ויודקק להם, עוד יותר מאשר עכשיו, אחרי הביחירות. לעומת רבין ואחרים — שמעון פרס הוא המועמד היחיד שבמאבק לראשות הממשלה יש לו שני מהלכים אפשריים. לכל היתר יש רק מהלך אפשרי אחד. לכל היתר יש אפשרות להיות מועמדים לראשות הממשלה שלה אם מיפולגת העבודה תבחר בהם. אבל שמעון פרס, בזכות המהלך המטופש הזה, יכול להיות ראש ממשלה אפילו אם מיפולגת העבודה לא תבחר בו כמועמד. אחרי הבחירות יכול להיווצר מצב בו תוכל מיפולגת העבודה להקים ממשלה רק תוך שיתוף המפד"ל. יהיה זה רק סביר שהמפד"ל תבוא ותאמר: אנחנו מצטרפים לממשלה רק עם פרס בראש ולא עם רבין. מכיוון שאני מכיר את המיפולגה הזאת

כה להישען על רוב ברור ויציב. אלא שהליכוד לא יילך לשותפות עם הר מערך ללא המפד"ל. וכיוון שהמפד"ל לא ירצו ללכת לממשלה בראשות רבין — שוב נשאר פרס המועמד היחיד לראשות הממשלה.

רבין איבד

את האזימוט

אני תמה שמיפולגת העבודה אינה מקימה כבר כיום ממשלת ליכוד לאומי, ביחד עם הליכוד. דבר זה היה מאפשר לשתי המיפולגות להתארגן, להתחזק ולהר פיע בפני הציבור כמי שדואגות לטובת המדינה ולא לעצמן. מהלך כזה היה שובר את כל סיכויי היריבים שלהן להכותן. הדבר אינו בלתי אפשרי. אין שום שוני בין שתי המיפולגות, כאשר ברשימה אחת נמצאים משה דיין, גולדה, ומרדכי בן-פורת יחד עם ויקטור שטייטבו ומרדכי נבון. דיין וגולדה אינם קיצוניים פחות מבגין או יגאל הורוביץ שבליכוד.

בפוליטיקה יש מהלכים שצריך לדעת מתי ואיך לעשות אותם. נדמה לי שיצחק רבין איבד את האזימוט. הוא עושה כל דבר מתי שלא צריך וכפי שלא צריך. אני לא יכול להאמין שבמצב זה יוכל לקבל רוב במרכז המיפולגה. אני מעריך שגולדה מאיר ויהושע רבינוביץ הם שהוליקו את רבין שולל גולדה חשבה שאולי מוטב להקדים את הביחירות בחצי שנה, וזאת בגלל הסכנה — המדומה בעיני — של רשימת יגאל דיין.

במצב של תהוה ובוהו, כפי שקורה עכ"ש, יש למיפולגת העבודה רצפט אחד — עוד מתקופת מפא"י — הכל נשאר סטא-טוס קוו. כשיש סכנה מבחוץ — מתלכדיים מבפנים, וזאת האפשרות היחידה שי יהושע רבינוביץ יוכל להמשיך לכהן כשר האוצר בקדנציה נוספת. בכל אפשרות נורמאלית אחרת, האיש הראשון שהיו צריכים לזרוק זה יהושע רבינוביץ. זוהי הסיבה שרבינוביץ וגולדה הצליחו להוליך את רבין שולל. אמרים שחיים צדוק יעץ עצה יורידית לרבין. אבל את האו.קיי. הפוליטי נתן לו רבינוביץ. וכך שירת רבין את האינטרסים הפרטיים של גולדה ורבינוביץ, שיחד איתם הוא יצטרך לרוץ לבחירות. מיפולגת העבודה תרפיע לבחירות עם הנהגה "רעננה", שלא תהיה שונה מזו שהלכה לבחירות הקודמות.

לשילטון

יש טעם

אני צופה, כפי שאמרתי קודם, שי הממשלה הבאה, אחרי הבחירות, תהיה ממשלת מערך-ליכוד. את יגאל דיין אני רואה בספקלים האחוריים של הכנסת. אינני רואה שום אפשרות בה יצליח דיין לקבל 61 מנדטים. הוא לא בגוריון, שגם עבורו זה היה קשה קצת להשיג מיספר כזה של מנדטים. ובלי 61 מנדטים, אני לא רואה אפשרות איך דיין יוכל להרכיב ממשלה. דיין יכול לעשות דבר אחד: לקחת מהמערך עשרה מנדטים. אריק יקח אולי מהליכוד עשרה מנדטים. גם אז לליכוד יישארו 30 ח"כים ולמעריך 40. זהו עדיין 70 מנדטים המהווים רוב בכנסת. אבל גם זה אצלי בספק אם הם יצליחו לעשות זאת. מפני שדין הולך למכור בבחירות הקרובות לעם את אחד הבלופים הפוליטיים הגדולים ביותר קום המדינה — שינוי שיטת הבחירות.

אני אינני מאמין שהמצב המדיני, הכלי כלי והתחרות במדינה מאפשר — אפילו לחובבים פוליטיים כמו דיין — לנהל מערכת בחירות נוספת תוך שנה. לכן אינני יודע מדוע דיין מבטיח לערוך בחירות נוספות תוך שנה, אם יתנו לו רוב. אינני מאמין גם שהוא ימלא את הבטחתו זו. לשילטון יש טעם. כל אלה שמבטיחים שישארו בשילטון רק שמונה חודשים, לא טעמו עוד את טעמו של השילטון. אתם תראו, כאשר יטעמו את טעם השילטון, הם יסכימו לשיטה הקיימת ולהכלל. אבל אינני מאמין שהם יגיעו לטעום זאת. פוליטיקה אי אפשר ללמוד חדי-שתיים, כמו איסטרטגיה. ורבין הוכיח זאת. לצערי, פעם נוספת. אני מקווה רק שהעם לא יינזק מהצעד הזה שלו. תהוה ובוהו הפוליטי במדינה מתקרב למצב של צרפת. לפני עליית הרגול לי שילטון. זהו מצב שעוד לא היה בארץ. בתקופה הכי קשה בתולדות המדינה נשארנו עם המנהיגים הכי פחות מוכשרים.

המהלך של רבין

היה מטופש!

ראש אופוזיציה בגין

ראש הממשלה רבין

היא הרגישה שבשל הפחד מדין אולי יצטרכו אותה שוב. פחד זה במיפולגת העבודה נובע מכך שחוגים מסויימים במיפולגה מנפחים את סיי כווי רשימת דיין מעבר לכל פרופורציה. אפילו אם יקבל 30 מנדטים אין לייגאל דיין עם מי להתחבר אחרי הבחירות. הוא לא פארטנר שיבוא לממשלה כדי לקבל את תיקי הסעד, התחבורה והתיקשורת. הוא יבוא להיות שותף לקופה. ולנגוע בקופה. מיפולגת העבודה לא תיתן לו. לדין לא תהיה שום אפשרות להרכיב ממשלה. אפילו לתקופה של שמונה חודשים. כפי שהבטיח, כדי לפזר את הכנסת ולערוך בחירות חדשות, אישיות. אני רור אה אותם מתחבר עם הפלטפורמה הזאת, לא עם הליכוד ולא עם המפד"ל. לכן הוא אינו מהווה בעיני סכנה כלל.

(העבודה) היטב, ברור לי שבמקרה כזה היא לא תשמור אמונים לרבין. זוהי מיפולגה נאמנה מאוד, אבל לא כאשר מדובר על השילטון. לי ברור היום שאחרי הבחירות האפירות היחידה של מיפולגת העבודה להר כיב ממשלה. תהיה תוך שותפות עם הליי כוד — וזאת אם המערך יקבל לפחות שני מנדטים יותר מאשר הליכוד. שתי מיפולגות אלה, שהן בעלות עבר היסטורי, יביר נו אחת את השנייה יותר טוב מכל צידוף קואליציוני אחר. לי על כל פנים, ברור שזאת תהיה הי קואליציה הבאה: הקואליציה בין המערך והליכוד, וזאת כיוון שהממשלה הבאה אינה יכולה להרשות לעצמה בשום פנים ואופן להיות ממשלת-קרעים. בשנת 1977 תהיה הממשלה החדשה של ישראל צריי

נע מלעשות מהלכים טיפשיים אחרים, שי הציעו לו לעשות ואני עצרתי בעדו. אין לי ספק שבמקרה זה הוליקו אנשים אחרים את רבין שולל, עבור אינטרסים פרטיים שלהם. וחבל. פעם, כשבאנו לייסד את סניף רפ"י בי חיפה, אירגנו כנס שבו היה צריך להשתתף גם אבא חושי, ראש עיריית חיפה. אבל רבין

מאת יעקב חלפון

בערב, כשהתחיל הכנס, אבא חושי לא בא. או, כשעלה משה דיין על הבמה, הוא אמר: "כל אחד מאלה שנמצא פה — יש לו סיבה טובה למה הוא נמצא כאן". אותו דבר קרה עכשיו עם רבין. כל אחד מאלה ששיכנע אותו לעשות את הצעד הטיפשי שעשה, היתה לו סיבה לעשות אותו. היחיד שלא היתה לו שום סיבה ושום צורך לעשות מה שעשה — הוא יצחק רבין עצמו.

הקואליציה: מערך + ליכוד

לי ברור, ונדמה לי שאפילו יצחק רבין הספיק ללמוד זאת מניסיונו, שי ללא המפד"ל אין למיפולגת העבודה כל אפשרות להרכיב ממשלה — במחיר מוזל. כלומר — מיפולגת העבודה לא תוכל לעור למ להשיג שותף יותר זול מאשר המפד"ל, שאינה דורשת כליכוד הרבה עבור השותפות בממשלה. לעובדה זו יש משמעות במדינה שהעם בה הוא ניצי ואילו ההנהיגה היא יונית. אם ניקח בחשבון שהמפד"ל אינה עוד המפד"ל של חיים משה שפירא. אלא זאת של סמי וסוטו, נבין מדוע רבין היה צריך לנהוג כלפיהם אחרת. הוא היה צריך להי